

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
DIREKTION

Plats och tid Brandstationen i Härnösand, 2007-05-03, klockan 13.30 – 14.30

Beslutande Jonny Lundin (ordförande), Härnösand
Rune Danielsson, Härnösand
Jerry Persson, Sollefteå
Ingemar Jonsson, Sollefteå
Johan Nordenmark, Kramfors
Per-Olof Axelsson, Kramfors

Övriga deltagande Bengt Sörlin, Sollefteå
Peter Carlstedt, räddningschef
Kjell-Åke Källström, vice räddningschef
Rolf Melin, Områdeschef
Magnus Åkerlind, Brandingenjör (§ 9)
Anders Östlund, SKTF

Utses att justera Jerry Persson

**Justeringens plats
och tid**

Sollefteå 070514

Ort, datum

Underskrifter

Sekreterare

Peter Carlstedt
Peter Carlstedt

Paragrafer, 09-12

Ordförande

Jonny Lundin
Jonny Lundin

Justerande

Jerry Persson
Jerry Persson

BEVIS - Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ	Direktionen	Sammanträdesdatum	2007-05-03
Datum för uppsättande av anslag	2007-05-23	Datum för nedtagande av anslag	2007-
Förvaringsplats för protokollet	Brandstationen i Kramfors	Underskrift	

REGISTER ÖVER BESLUT

- 2007-9. Yttrande angående säkerheten vid Ådalsbanan
- 2007-10. Rekrytering av kvalificerad administratör
- 2007-11. Brandstation och hyresavtal i Sollefteå
- 2007-12. Övriga frågor 2007-02-27
  - Brandskyddskontroll
  - Skogsbrandflyg

ANTECKNINGAR

Personalärenden

Två personalärenden diskuterades. Direktionen fattade inget beslut.

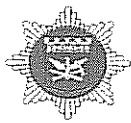
Direktionsmöten

Diskussion fördes om hur direktionsammansättningarna bör läggas upp med tanke på att det är långa resor och ofta snabba möten.

Räddningstjänsten kommer framgent att planera för mer information, utbildning, eller rena studiebesök i anslutning till sammanträdet.

I höst kommer bl.a. ett besök vid någon av Ådalsbanans tunnlar att genomföras.

§ 9, 2007

Yttrande angående säkerheten vid Ådalsbanan

Direktionen beslutar:

att ställa sig bakom det yttrande som räddningstjänsten lämnat.

Ärendebeskrivning

Regeringen har beslutat att tillåta byggande av ny järnväg mellan Härnösand och Veda på Ådalsbanan. Detta har skett genom en tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken.

Tillåtligheten har förenats med en del villkor. Ett av dessa är:

tunnlarna i järnvägssystemet ska dimensioneras och utformas så att självutrymning möjliggörs vid händelse av olycka.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens bedömning är att villkoret inte är uppfyllt.

Räddningstjänsten har lämnat ett yttrande till Stig Åkerman på statsbyggnadskontoren i Härnösand angående säkerheten vid tunnelprojekt på Ådalsbanan. Yttrandet bifogas protokollet.

Då det är förknippat med stora kostnader att hålla korta avstånd mellan utrymningsvägar i tunnelprojekt är det naturligt att byggherrens och vår uppfattning inte fullt ut överensstämmer.

De statliga myndigheter som på olika sätt har att hantera tunnelproblematiken är Banverket och Vägverket som anläggningsägare samt Räddningsverket och Boverket som fackmyndigheter för säkerhet och nybyggnation. Hittills har inte dessa kunnat enas om allmänna regler eller riktlinjer utan varje projekt hanteras var för sig.

För många kommuner är det mycket svårt att möta byggherren då erfarenhet och kunskap om komplicerade underjordsanläggningar ofta saknas.

I aktuellt fall har länsstyrelsen dessutom en annan åsikt än Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare, direkttelefon
Magnus Åkerlind, 0730-747 484
E-post
magnus.akerlind@hka.se

Datum 2006-12-04 Diarienummer 2006:206

Till:
Stig Åkerman
Stadsbyggnadskontoret
Härnösands Kommun

Yttrande om bygglov för Gårdberget

Regeringen har beslutat att ådalsbanans tunnlar ska dimensioneras så att det möjliggör självutrymning vid olycka. Villkoret framgår av regeringens tillåtighetsbeslut (dnr. M2003/4006/F/M) avseende Ådalsbanan och sträckningen Härnösand - Veda. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens bedömning är att villkoret inte är uppfyllt.

Ådalsbanans säkerhetsvärdering

I Ådalsbanans säkerhetsvärdering för tunnlar har Banverkets handbok för tunnelsäkerhet använts, BVH 585.30. Säkerhetsvärderingen har genomförts för Krokbergstunneln. Resultaten för den anses vara giltiga för samtliga tunnlar på sträckan Härnösand – Veda. I säkerhetsvärderingen står det att banverket (ådalsbanan) i de inledande skedena av projektet beslutade att utrymning skall kunna ske via separat parallell utrymningstunnel. I säkerhetsvärderingen förutsätts att avståndet mellan tåg tunnel och utrymningstunnel är tillräckligt kort, med vilket avses max 500 meter.

Formella krav

Till grund för framtagning av konceptet självutrymning och räddningsinsatser av tunnlar längs Ådalsbanan ligger Plan- och Bygglagen (1987:10) samt Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk. I den senare fastställs i § 4 att:

"Byggnadsverk skall vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att... byggnadsverkets bärförmåga vid brand kan antas best under en bestämd tid...spridning av brand och rök inom byggnadsverket begränsas...spridning av brand till närliggande byggnadsverk begränsas...personer som befinner sig i byggnadsverket vid brand kan lämna det eller räddas på annat sätt...räddningsmanskapets säkerhet vid brand beaktas..."

Utrymning av tåg och tunnlar ska alltid kunna genomföras med god säkerhet enligt självräddningsprincipen vid dimensionerande brandscenario. Med god säkerhet avses att inte kritiska förhållanden enligt Boverkets Byggregler, BBR, uppkommer under utrymningen för någon utrymmande.

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon

0612-870 000

Telefax

0612-105 42

E-post

raddningstjansten@hka.se

Internet

www.hka.se

Org.nr

222000-1354

Bankgiro

5499-4348

7F Z

I BBR fastslås att "Tillfredställande utrymning innebär antingen en fullständig utrymning av samtliga personer som befinner sig i byggnader eller ... en förflyttning till en säker flyktplats inom byggnaden eller ... en förflyttning till en säker flyktplats inom byggnaden för de personer som befinner sig inom den av brand direkt berörda delen" (BBR kap 5:31) I författningen beskrivs även utformning och krav för skydd mot brandspridning mellan brandceller, konstruktionernas bärförmåga vid brand samt anordning för brandbekämpning, inklusive åtkomlighet för räddningstjänsten.

Samråd om säkerheten i drift- och byggfas har kontinuerligt skett mellan Ådalsbanan, Länsstyrelsen och Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen. Vid dessa säkerhetsmöten har vid flera tillfällen diskuterats om villkoret om självutrymningsprincipen är uppfyllt eller inte. Ådalsbanan har försökt att analytiskt visa att villkoret är uppfyllt genom studier av konsultfirman Brandskyddslaget och SP brandteknik, (Sveriges provnings- och forskningsinstitut). Slutsatsen av konsultfirmas beräkningar är att ridåportar inte är en lösning på problemet med utrymning enligt det aktuella avståndet mellan utrymningsvägarna.

Dessutom:

I projektet Botniabanen byggdes också ett antal längre enkelspårstunlar. I det projektet var det en ganska omfattande diskussion om avståndet mellan utrymningsvägarna. Räddningsverket och Banverket kom till att börja med inte överrens om när självutrymningsprincipen var uppfylld. Räddningsverket gav i sitt remissyttrande till regeringen förslag om att avståndet mellan utrymningsvägarna skulle vara 150-300 meter. Avståndet mellan utrymningsvägarna i Botniabanans längre tunnlarna är i dagsläget ca 500 meter Detta avstånd kom generaldirektörerna på Banverket och Räddningsverket överens om då frågan inte kunde lösas på tjänstemanna nivå. Denna överenskommelse skulle inte ses som ett prejudikat för längre tunnlarna i Sverige.

Att i detta läge som tjänsteman i kommunen fatta beslut om att avstånd på 835 meter mellan tunnelmynningarna i Gårdberget uppfyller regeringens villkor på självutrymning samt bygglagstiftnings byggkrav på tillfredsställande utrymning är inte tänkbart. Detta med bakgrund av att projektet Ådalsbanan inte kan verifiera att passagerarna kommer att klara sig vid en tågbrand i tunneln.

Slutsats:

Det innebär att en godtagbar utformning av tunnlarna förutsätter separata räddningstunlar/utrymningsvägar i de lägre tunnlarna. Här är inte kostnaden styrande för olika tänkbara säkerhetshöjande åtgärder.

Det beslut som ska fattas är av stor principiell betydelse för kommande projekt i Sverige. Därför tycker Räddningstjänsten att frågan om avstånden mellan utrymningsvägar borde lyftas till en högre nivå.

Räddningstjänsten motsätter sig att bygglov ges till Ådalsbanan om inte:

- Ådalsbanan verifierat att utrymning kan ske på ett tillfredsställande sätt.
- Eller att minimikravet om 500 meter mellan utrymningsvägarna uppfylls.

Med vänliga hälsningar

Magnus Åkerlind
Brandingenjör & Civilingenjör riskhantering
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Peter Carlstedt
Räddningschef
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

76 h

§ 10, 2007

Rekrytering av kvalificerad administratör

Direktionen beslutar:

att uppdra åt räddningschefen att utarbeta ett underlag där arbetsuppgifter, finansiering och övriga omständigheter för en ny tjänst framgår.

Ärendebeskrivning

2006-11-29 beslutade direktionen att bilda ett administrativt kansli från och med 2007-01-01.

Kansliet är sammanhållande av det stöd och den uppföljning som krävs för att nå interna verksamhetsmål och av direktionen uppsatta mål.

I den genomlysning av verksamheten som gjort under våren så har behovet av en kvalificerad administrativ tjänst blivit uppenbar.

Revisorerna har dessutom påtalat brister inom området i två års tid.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 11, 2007

Brandstation och hyresavtal i Sollefteå

Direktionen beslutade:

att uppdra åt räddningschefen att sammanställa en översikt över förbundets alla lokaler med avseende på kostnader, storlek och nyttjande.

Ärendebeskrivning

Sollefteå kommun håller på att se över sitt fastighetsbestånd och vissa kommunala verksamheter behöver nya lokaler.

Räddningstjänsten har indirekt blivit inblandad i detta eftersom huvudbrandstationen har ett rykte om sig att vara överdimensionerad.

Vår uppfattning är att det verkar finnas kunskapsluckor om hur vi i praktiken nyttjar de delar av fastigheten som vi hyr idag. Förbundet har ett avtal med Sollefteå Kommun och kontraktstiden är 15 år från och med 2005-01-01. Innan avtalet tecknades lämnade räddningstjänsten de delar av fastigheten som det inte fanns behov av. Lokalerna är i dag i stort sett anpassade för den verksamhet vi bedriver.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 12, 2007

Övriga frågor 2007-05-03

Fråga 1 - Brandskyddskontroll

Per-Olof Axelsson undrade om inte fristerna för brandskyddskontroll av uppvärmningsanordningar påverkas av skötsel och handhavande för att på så sätt uppmuntra ett bra beteende.

Räddningschefen klargjorde att brandskyddskontrollen är myndighetsutövning och att fristerna regleras i en föreskrift från Räddningsverket. Fristen är 2, 4 eller 8 år beroende på anläggning och att ägarens agerande inte påverkar detta.

Fråga 2 - Skogsbrandsflyg

En fråga om hur skogsbrandflyget kommer att organiseras ställdes.

Kjell-Åke Källström redogjorde för att det är Länsstyrelsen som har uppdraget att organisera och upphandla sommarens skogsbrandflyg.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har framfört att vi anser att "närhetsprincipen" bör gälla så att de lokala flygklubbarna får del av uppdraget. Det är sannolikt de som har bäst lokalkännedom och där finns redan personliga kontakter etablerade.

Direktionen ställde sig bakom redovisad inställning men fattade inget formellt beslut i frågan.

Justerandes sign

75

Utdragsbestyrkande